

Vejledning

Vejledning for arbejdsareal og anstillingsplads for mindre anlæg

Vejledning for intern projektering af mindre anlægsentrepriser

Indholdsfortegnelse

1. Generelt	2
2. Arbejdsareal	2
2.1 Fællesområder.....	2
2.1.1 Risici / "særlig farligt arbejde"	2
2.2 Eksempel på arbejdsarealer	3
3. Anstillingsplads/byggeplads	4
3.1 Anstillingsplads/byggeplads under projekteringen	4
3.1.1 Risici / "særlig farligt arbejde"	4
3.1.2 Tilgangsforhold	4
3.1.3 Tilstrækkelig plads	4
3.1.4 Kraner m.m.	5
3.1.5 Tilslutning.....	5
3.1.6 Mandskabsskure.....	5
3.1.7 Materialecontainere	7
3.1.8 Brændstoftanke	7
3.1.9 Værksted på anstillingspladsen	7
3.1.10 Materialedepot/materialeplads	8
3.1.11 Entreprenørmaskiner	8
3.2 Eksempel på anstillingsplads	10

1. Generelt

Som projekterende skal vi gennemtænke, hvordan entreprisen kan gennemføres. Det har betydning for entreprenørens prissætning og valg af metoder. Herunder også betydning for entreprenørens arbejdsmiljø (sikkerhed og sundhed).

Bygherren og bygherrens interne projekterende er forpligtiget gennem Arbejdstilsynets bek. 117 Bygherres pligter samt bek. 110 Projekterendes og rådgivers pligter for at sikre, at arbejdsmiljøloven kan overholdes.

Denne interne vejledning er en inspirationsliste til at sætte fokus på de mange emner der er vigtige på selve arbejdsarealet og anstillingspladsen.

Begreberne "arbejdsområde", "anstillingsplads" og "adgangsveje" er defineret i AAB/SAB Arbejdsplads kapitel 3.

Derudover benyttes begreber, jf. definitioner i Bekendtgørelse om afmærkning af vejarbejder mv.

2. Arbejdsareal/arbejdsområde

Arbejdsarealer er alle de arealer entreprenøren har til rådighed inkl. anstillingsplads. Arbejdsarealer kaldes også for arbejdsområdet (jf. SAB Arbejdsplads) og kan rumme eksproprierede områder, midlertidige eksproprierede områder, VD's egne arealer, lejede arealer m.v.

2.1 Fællesområder

Arbejdstilsynet har defineret et fællesområde som et område hvor to eller flere arbejdsgivere arbejder samtidigt. En arbejdsgiver kan være forskellige aktører på entreprisen f.eks. entreprenøren, rådgivere, tilsyn, bygherre selv eller andre, som deltager i arbejdet.

Et fællesområde kan være hele arbejdsarealet, men kan også være et eller flere arbejdsområder/arbejdsarealer.

Under projekteringen forudsætter vi som udgangspunkt, at hele arbejdsarealet er et fællesområde, da vi på det tidspunkt ikke kender entreprenørens endelige planlægning. Når entreprenøren er valgt, planlægger han sammen med tilsynet tilrettelæggelsen af entreprisen ud fra udbuddet. I den planlægning fastlægges de endelige fællesområder.

2.1.1 Risici / "særlig farligt arbejde"

Alle de risici der er forbundet med at benytte arbejdsarealet skal vurderes, herunder de "særlig farligt arbejde". Det sker dels under arbejdsmiljøkortlægningen og i PSS'en, men også i forbindelse med selve projekteringen. Nedenfor er en oversigt over relevante emner, som kan medføre "særlig farligt arbejde":

- Højspænding over 1000 V i luften eller i jorden
- Gasledninger
- Olieledninger
- Vandledninger
- Evt. forurening
- M.fl.

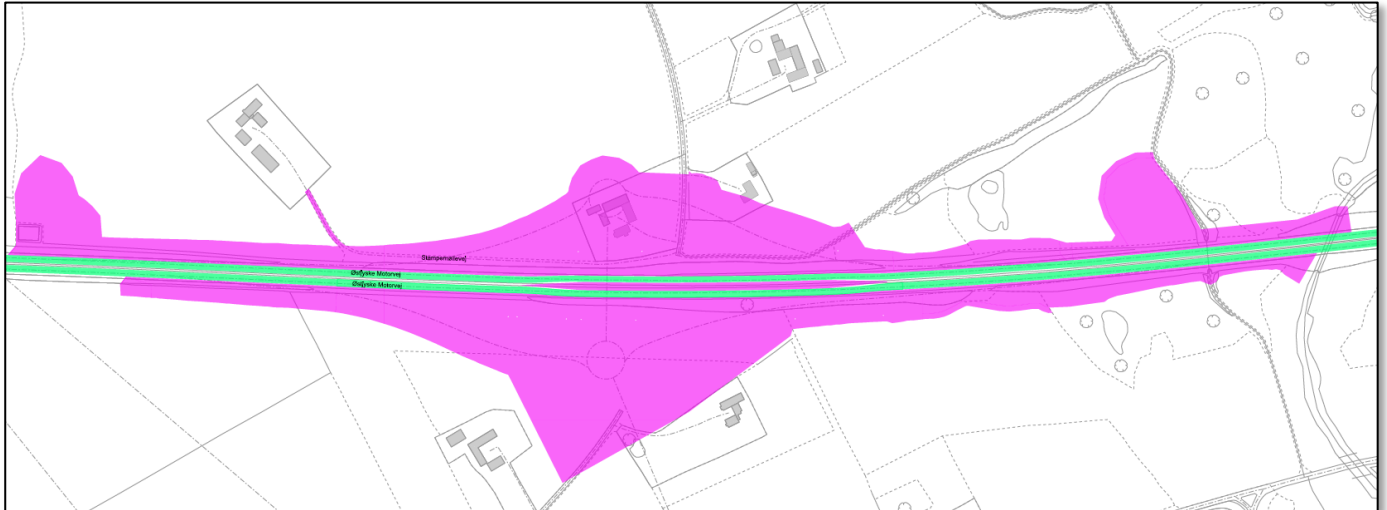
De nævnte punkter skal, såfremt de forefindes i arbejdsområdet, fremgå af tegningen for arbejdsområdet.

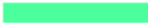

Til ovennævnte kommer alle de "særlig farlige arbejder", som det er forbundet med at gennemføre selve anlægsarbejdet (der henvises til den indledende kortlægning).

2.2 Eksempel på arbejdsarealer

Der skal altid vises en tegning, hvoraf arbejdsarealet fremgår.

Hvis det er muligt, kan arbejdsarealet med fordel indtegnes på trafikafviklingsplanerne, som vist med blå markering på tegningen nedenfor. Er det ikke muligt, skal det fremgå af en anden tegning.

Signaturer:	
	Arbejdsområde
	Interimsbelægning
	Adgangsvej
	Trafikområde, biler
	Trafikområde, bløde trafikanter

Husk! At der i et arbejdsområde godt kan være et arbejdsfrit område f.eks. til cyklister. D.v.s. cyklister mellem trafikafviklingsmaterielet og det område, hvor entreprenøren udfører arbejde. Dette håndteres under trafikafviklingen.

3. Anstillingsplads/byggeplads

Anstillingspladsen/byggepladsen er det område der kan anvendes til skurplads, oplagsplads, materialeoplag, stationære arbejdssteder, parkering m.v.

Arbejdstilsynet har en bekendtgørelse der uddyber dette emne grundigt - bek. 1516 af 156 dec. 2010 med senere ændringer. Den beskriver også kravene til velfærdsforanstaltninger.

3.1 Anstillingsplads/byggeplads under projekteringen

Under projekteringen skal en række forhold vurderes.

Under betegnelsen anstillingsplads/byggeplads ligger også brobyggepladser.

3.1.1 Risici / "særlig farligt arbejde"

Alle de risici der er forbundet med at benytte arealet (anstillingspladsen) skal vurderes, herunder de "særlig farligt arbejde". Det sker dels under den indledende kortlægning og i PSS'en, men også i høj grad under selve projekteringen. Nedenfor en oversigt over relevante emner, som kan medføre "særlig farligt arbejde" på anstillingspladsen:

- Højspænding over 1000 V i luften eller i jorden
- Gasledninger
- Olieledninger
- Vandledninger
- Evt. forurening

De nævnte punkter skal, hvis de forefindes i anstillingsområdet, fremgå af anstillingspladstegningen.

3.1.2 Tilgangsforhold

Det er væsentligt, at entreprenøren og hans medarbejder m.fl. kan færdes sikkert, derfor skal følgende forhold vurderes:

- Til- og frakørselsforhold
- Transportveje
- Flugtveje/redningsveje
- Adgangsveje
- Plads til adskillelse af gående og kørende trafik
- Evt. interimsveje

De nævnte punkter skal, hvis de forefindes i anstillingsområdet, fremgå af anstillingspladstegningen.

3.1.3 Tilstrækkelig plads

Der skal sikres tilstrækkelig plads til følgende i det omfang det er nødvendig for løsning af entreprisopgaven:

- Mandskabsskurer (velfærdsforanstaltninger), materialecontainere
- Materialedepoter
- Jorddepoter (rabatjord, rå- og muldjord)
- Værksteder
- Affaldscontainere
- P-pladser til maskiner, entreprenørens biler, ansattes biler og bygherres biler m.v. Arealet til P-plads vil afhænge af entreprisens størrelse og kompleksitet.

De nævnte punkter skal, hvis de forefindes i anstillingsområdet, fremgå af anstillingspladstegningen.

3.1.4 Kraner m.m.

Det skal vurderes om der er behov for kraner og i givet fald hvilke typer der kan komme på tale, samt hvor meget plads de kræver.

De skal, hvis de forefindes i anstillingsområdet, fremgå af anstillingspladstegningen.

3.1.5 Tilslutning

Entreprenøren skal bruge el, vand og af med spildevand på sin anstillingsplads. El og vand skaffer han typisk selv fra den lokale forsyning, men den intern projekterende skal sikre sig at det er muligt. For spildevand kan han finde forskellige løsninger f.eks. tørkloset, spildevandstank (evt. nedgravet) eller tilslutning til offentlig kloak.

Vi skal som bygherre/projekterende forudse om forsyningsløsningerne medfører risici og om der er de er forbundet med arbejdsmiljøudfordringer.

Nedenfor nævnes nogle af de overvejelser vi som projekterende/bygherre bør gennemtænke i entreprisen.

El:

- Er der behov for el (til mandskabsskure, værksted, maskiner m.m.)?
- Hvilken indflydelse har det evt. behov for el på entreprenørens arbejde på udbud?
- Hvor kan det evt. skaffes fra? Og hvad betyder det for arbejdsmiljøet?

Vand:

- Er der behov for vand (til mandskabsskure, værksted, maskiner m.m.)?
- Hvilken indflydelse har evt. behovet for vand på entreprenørens arbejde på udbud?
- Hvor kan det evt. skaffes fra? Og hvad betyder det for arbejdsmiljøet?

Spildevand:

- Er der behov for spildevandstilslutning til mandskabsskure, m.m.?
- Hvilken indflydelse har et evt. behovet for spildevandsafledning på entreprenørens arbejde på udbud?
- Hvor kan det evt. skaffes fra? Og hvad betyder det for arbejdsmiljøet?
- Kan det tilsluttes eksisterende spildevandssystem eller skal der benyttes tank evt. nedgravet?

3.1.6 Mandskabsskure

Der skal altid afsættes plads til et eller flere mandskabsskure.

På entrepriser i mindre anlæg vil antallet af medarbejdere være begrænsede under normale forhold og dermed også kravet til størrelsen på et mandskabsskur.

Et typisk skur til 4-6 mand vil indeholde plads til omklædning, wc og spiserum med et "lille" køkken (køleskab, kaffemaskine, evt. kogeplader eller mikroovn). Skuret vil typisk være el-opvarmet, men kan også være med gasopvarmning.

Et mandskabsskur til 4-6 mand vil kræve et areal på ca. 15 - 20 m². Skure fås i forskellige størrelser afhængig af hvor mange mand der skal være faciliteter til. En tommelfingerregel for den fysiske størrelse af en skurvogn på mindre anlæg er ca. B = 2,3 – 3,0 m og L = 5,0 – 8,0 m.

Eksempel på mandskabsskure:

På entrepriser, hvor der er længere end 200 m eller 5 min. kørsel til toiletfaciliteter, kan der blive brug for toiletvogne ude på entreprisestrækningen. En toiletvogn fylder ca. 1 - 4 m². D.v.s ca. B = 1,0 – 2,0 og L = 1,0 – 2,5 m.

Eksempel på toiletvogne:

3.1.7 Materialecontainere

Det bør forventes, at entreprenøren får behov for en eller evt. flere materialecontainere. De benyttes til flere formål f.eks. materialer, værktøj, brændstof m.m.

Eksempel på materialecontainere:

Containernes fås typisk i størrelsen er $\frac{1}{4}$, $\frac{1}{2}$ eller fuld længde. D.v.s. B x L = 2,44 x 3,00 eller 2,44 x 6,00 eller 2,44 x 12,00 m

3.1.8 Brændstoftanke

Entreprenøren vil ofte have en brændstoftank/-container på anstillingspladsen, som evt. kan flyttes ud i arbejdsområdet.

En brændstoftank/-container kræver et areal på 2 – 6 m². D.v.s ca. 1,00 x 2,00 og opefter afhængig af behov.

Eksempel på mobil brændstoftank:

3.1.9 Værksted på anstillingspladsen

Ofte har entreprenøren brug for et lille værksted. Det kan være en container, som er indrettet til formålet eller en let opbygning af plader og/eller med presenning over.

Et værksted vil kræve 6 – 20 m² på et mindre anlæg. Her er længden ofte afhængig af hvad der er muligt, men kan typisk være fra 2 x 2 m og op til 4 x 8 m på mindre anlæg.

Eksempler på værksteder:

3.1.10 Materialedepot/materialeplads

Materialedepotet er det område, hvor entreprenøren oplagrer f.eks. muldjord, sand, grus, rør, brønde, kantsten, brosten m.v.

3.1.11 Entreprenørmaskiner

Entreprenørerne anvender en række forskellige maskiner.

Pladsbehovet under arbejdet, eller når maskinen står stille, er meget forskelligt. Det vil afhænge af hvordan opgaven skal løses og hvilke maskiner entreprenøren har til rådighed. Typisk vil små opgaver under snævre forhold kræve mindre maskiner og store opgaver med gode pladsforhold kræve større maskiner.

Nedenfor nogle eksempler på typiske anvendte maskiner:

Gravemaskine

Rendegraver

Dumper

Læssemaskine

Minigraver

Asfaltudlægger

Tromle

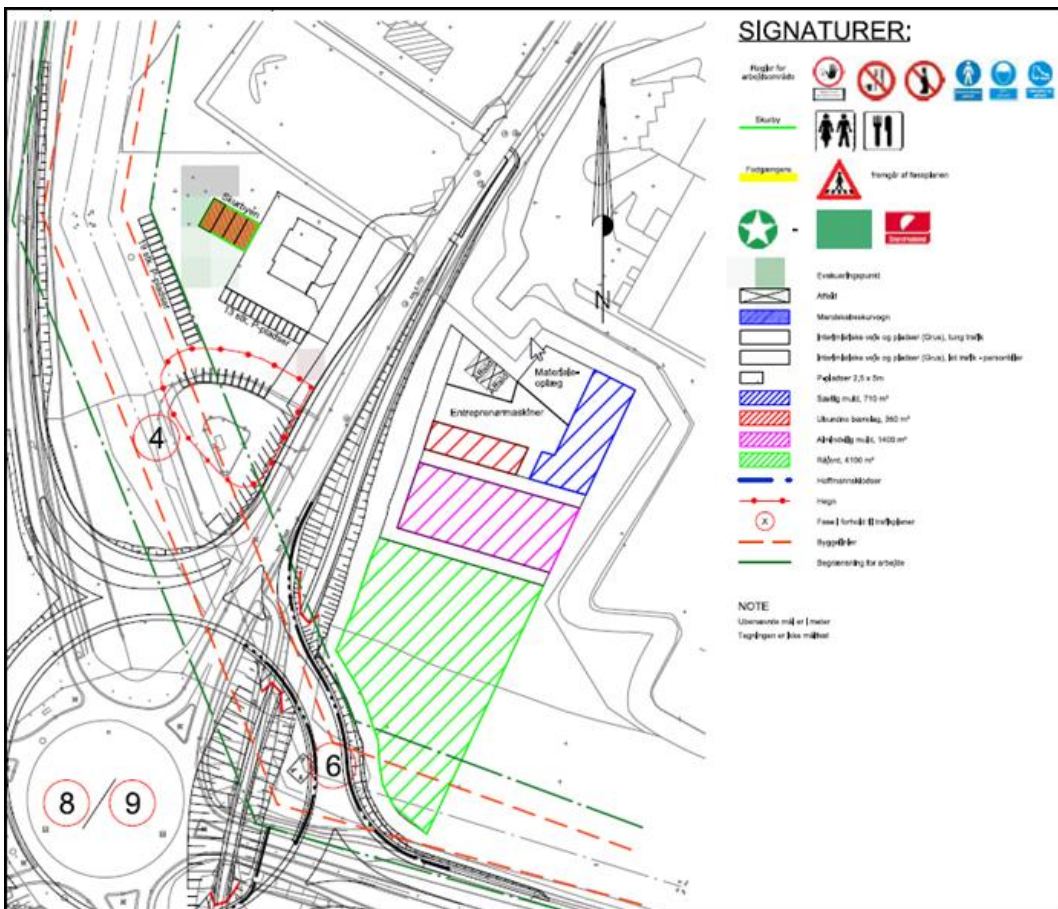

Lysbro håndskovl (forsat "meget" benyttet!)

3.2 Eksempel på anstillingsplads

Anstillingspladser i mindre anlæg vil typisk kræve 200 – 500 m², men være meget afhængig af entreprisens størrelse, bemanding og kompleksitet.

Som bygherre er vi forpligtiget til at anvise egnet anstillingsplads og oplyse de evt. arbejdsmiljørisici der er forbundet med den. Vi er også som bygherre forpligtiget til at udarbejde en tegning, der sandsynliggør, at det er muligt at anvende den anviste plads. Entreprenører er efterfølgende velkommen til at indrette anstillingspladsen efter eget ønske og i overensstemmelse med Arbejdstilsynets regler.

Hvis det er muligt, kan anstillingspladsen og arbejdsområdet indtegnes på trafikafviklingsplanerne. Er det ikke muligt, skal det fremgå af en selvstændig eller anden tegning.

Dokumentstyring

Godkendt	Enhed/netværk	Fagtema	Planlagt revision	Dokument nr.	Adgang
SOAN, 3. april 2020	Arbejds miljø iht. bygherreansvar	Entreprisestyring	30. sep 2022	13/19325-5	[x] Intern [] Ekstern

Gennemlæsning august 2021: Revisionsdato skubbes til 30. sep 2022 ARS/DHH